

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Rychlého a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **PRAGON s. r. o.**, se sídlem Imrychova 883/9, Praha 4, zastoupená JUDr. Petrem Folprechtem, advokátem se sídlem Nádražní 344/23, Praha 5, proti žalovaným: **1) Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Ústřední inspektorát**, se sídlem Květná 504/15, Brno, **2) Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Inspektorát v Praze**, se sídlem Za Opravnou 300/6, Praha 5, **3) Ministerstvo zemědělství**, se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 13. 4. 2023, č. j. 11 A 179/2021 – 251,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobou ze dne 29. 8. 2021 se žalobkyně domáhala ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu. Žalobkyně spatřovala nezákonný zásah v tom, že přípravek označený jako „*Coriolus versicolor*“ je jednak zapsán v tzv. systému RASFF (*Rapid Alert System for Food and Feed*; Systém rychlého varování pro potraviny a krmiva), a dále že je tento přípravek považován za tzv. potravinu nového typu, přičemž je uveden v seznamu (katalogu) označeném jako *Novel food catalogue*, který je doplňován na podnět expertní skupiny Evropské komise CAFAB (*Competent Authority Food Assessment Body*).

Podle žalobkyně byli původcem tohoto zásahu žalovaní 1) až 3) uvedení v záhlaví tohoto rozsudku.

[2] Městský soud v Praze (dále jen „*městský soud*“) usnesením ze dne 5. 1. 2022, č. j. 11 A 179/2021 – 154, tuto žalobu odmítl jako opožděnou. Uvedené usnesení městského soudu napadla žalobkyně včas podanou kasační stížností, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 23. 9. 2022, č. j. 4 As 28/2022 – 131, tak, že kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

[3] Žalobkyně se následně na městský soud obrátila dne 11. 4. 2023 s návrhem na povolení obnovy řízení vedeného pod sp. zn. 11 A 179/2021, protože podle ní v souvisejícím občanskoprávním řízení (vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 15 C 25/2020), ve kterém se žalobkyně domáhá náhrady škody, vyšly najevo nové skutečnosti. Tyto skutečnosti podle žalobkyně zakládají důvody obnovy řízení.

[4] Městský soud nejprve odkázal na § 111 soudního řádu správního (dále také jen „*s. ř. s.*“), podle kterého se řízení ukončené pravomocným rozsudkem na návrh účastníka obnoví, jestliže vyšly najevo důkazy nebo skutečnosti, které bez jeho viny nebyly nebo nemohly být v původním řízení uplatněny, popřípadě bylo jinak rozhodnuto o předběžné otázce, jestliže výsledek obnoveného řízení může být pro něj příznivější. Dále dle § 114 s. ř. s. platí, že je obnova řízení přípustná jen proti rozsudku vydanému buď v řízení na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, anebo ve věcech politických stran a politických hnutí. Městský soud zdůraznil, že obnova řízení je vedle kasační stížnosti druhým opravným prostředkem ve správním soudnictví, jde však o institut používaný v praxi vzácně. Důvodem je, že obnova řízení se týká jen výše uvedených dvou typů řízení, která nadto vyústila v pravomocný rozsudek. Jinými slovy obnova řízení podle městského soudu přichází v úvahu pouze v těch situacích, v nichž správní soudy fungují jako soudy nalézací a rozhodly meritorně.

[5] Na základě výše uvedeného městský soud uzavřel, že návrh žalobkyně na obnovu řízení je v posuzovaném případě nepřipustný, neboť v původním řízení nebylo soudem rozhodnuto meritorně rozsudkem, ale žaloba byla usnesením odmítnuta pro opožděnost. Proto městský soud návrh žalobkyně odmítl jako nepřipustný podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ve spojení s § 120 téhož zákona.

[6] Proti usnesení městského soudu podává žalobkyně (dále jen „*stěžovatelka*“) kasační stížnost z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. z důvodu nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu na obnovu řízení.

[7] Stěžovatelka nejprve namítá, že městský soud postupoval účelově ve snaze odepřít jí spravedlivé a meritorní projednání věci. Cílem tohoto jednání mělo být zakrytí „*podvodných skutků*“ ze strany žalovaných, které stěžovatelka popsala a doložila v návrhu na obnovu řízení. Soudní řád správní u obnovy řízení vůbec nehovoří o meritu věci, v § 111 s. ř. s. se pouze uvádí, že se na návrh účastníka obnoví řízení ukončené pravomocným rozsudkem. Ani případný judikát nemůže podle stěžovatelky měnit znění zákona, popřípadě smysl či význam zákonného ustanovení.

[8] Dále má za to, že městský soud měl její návrh na obnovu řízení posoudit podle jeho obsahu jako novou žalobu, a to ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 23. 11. 2004,

pokračování

sp. zn. II. ÚS 599/02. Městský soud měl tedy nejprve zaslat stěžovatelce výzvu k doplnění či upřesnění, to však neučinil, a místo toho její návrh „bleskově a bezhlavě“ odmítl.

[9] Stěžovatelka též vytýká městskému soudu, že o jejím návrhu na obnovu řízení rozhodoval – podobně jako o její žalobě na ochranu před nezákonným zásahem – v „*neveřejném zasedání*“, čímž znemožnil stěžovatelce veřejně prezentovat její případ. I podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva přitom platí, že v řízení před vnitrostátním soudem musí alespoň u jednoho stupně soudní soustavy proběhnout veřejné projednání věci; to se ovšem v tomto konkrétním případě nestalo. Tento postup městského soudu představuje významné porušení práva stěžovatelky na spravedlivý proces. Městský soud byl povinen návrh na obnovu řízení řádně projednat ve „*veřejném zasedání*“, místo toho se spokojil se sofistikovaným odůvodněním zjevné nespravedlnosti.

[10] Ve zbytku kasační stížnosti stěžovatelka tvrdí, že městský soud její žalobu ze dne 29. 8. 2021 nesprávně odmítl a měl o ní rozhodnout věcně. Uvádí argumenty na podporu závěru o včasnosti žaloby.

[11] Žalovaní 1) a 2) se ke kasační stížnosti nevyjádřili. Žalovaný 3), tedy Ministerstvo zemědělství, k věci uvádí, že se ztotožňuje s napadeným usnesením městského soudu. V daném případě není obnova řízení podle s. ř. s. přípustná. Navrhuje proto zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné.

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Ve věci přitom rozhodl bez jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věta první s. ř. s.

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Podle § 111 s. ř. s. *řízení ukončené pravomocným rozsudkem se na návrh účastníka obnoví, jestliže vyšly najevo důkazy nebo skutečnosti, které bez jeho viny nebyly nebo nemohly být v původním řízení uplatněny, popřípadě bylo jinak rozhodnuto o předběžné otázce, jestliže výsledek obnoveného řízení může být pro něj příznivější.*

[15] Dle § 114 odst. 1 písm. a) s. ř. s. *obnova řízení je přípustná jen proti rozsudku vydanému v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu.*

[16] Z výše citovaných ustanovení soudního řádu správního jednoznačně plyne, že **návrh stěžovatelky na obnovu řízení** nesplňuje zákonné požadavky na přípustnost takového návrhu, protože **nesměřuje proti pravomocnému rozsudku** krajského (městského) soudu vydanému v řízení o ochraně před zásahem správního orgánu, ale proti usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby. Obnovu řízení zákon ve věci stěžovatelky neumožňuje. Městský soud proto nemohl návrh na obnovu řízení věcně projednat a nezbylo mu, než jej napadeným usnesením odmítnout pro nepřípustnost. Z hlediska odmítnutí návrhu

tedy městskému soudu nelze nic vytknout. Městský soud postupoval při odmítnutí návrhu stěžovatelky správně a v souladu s § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ve spojení s § 114 odst. 1 a s § 120 téhož zákona (k tomu analogicky srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 2. 2023, č. j. 7 Ads 277/2022 – 59, ve věci, v níž se tehdejší stěžovatel domáhal obnovy řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, která je taktéž podle s. ř. s. nepřípustná; všechna judikatura tohoto soudu je dostupná na www.nssoud.cz).

[17] Kasační argumentace nemůže závěr městského soudu o nepřípustnosti návrhu na obnovu řízení zvrátit, neboť soudní řád správní obnovu řízení v posuzovaném případě nepřipouští. Odmítnutí návrhu na obnovu řízení není ani v rozporu s čl. 36 Listiny základních práv a svobod, podle kterého se každý může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu. Stěžovatelka totiž tuto možnost měla, neboť proti usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby (č. j. 11 A 179/2021 - 154) mohla brojit kasační stížností, což ostatně také učinila. Pouze na jejím základě totiž mohl Nejvyšší správní soud přezkoumat zákonnost postupu městského soudu v uvedeném řízení a posoudit, zda byly pro odmítnutí žaloby splněny zákonné podmínky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2021, č. j. 3 As 26/2019 – 26). To Nejvyšší správní soud učinil v rozsudku č. j. 4 As 28/2022 - 131, kterým kasační stížnost stěžovatelky zamítl a závěr městského soudu o opožděnosti její zásahové žaloby potvrdil (viz také odstavec [2] výše). Námitky stěžovatelky týkající se včasnosti žaloby jsou proto nyní nepřipadné, mimoběžné a na posouzení zákonnosti usnesení městského soudu o odmítnutí návrhu na obnovu řízení nemají žádný vliv. Kasační soud se jimi znovu ani nemůže zabývat, protože se netýkají nynější věci; ostatně podobné námitky již vypořádal ve zmiňovaném rozsudku č. j. 4 As 28/2022 - 131.

[18] Stěžovatelce Nejvyšší správní soud nepřisvědčuje ani v tom, že městský soud byl povinen ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 23. 11. 2004, sp. zn. II. ÚS 599/02, posoudit její návrh na obnovu řízení jako novou žalobu a měl ji před odmítnutím návrhu vyzvat k upřesnění jejího podání. Předně Nejvyšší správní soud nerozumí odkazu stěžovatelky na nález sp. zn. II. ÚS 599/02 (judikatura Ústavního soudu je dostupná na <https://nalus.usoud.cz>). V něm se totiž Ústavní soud zabýval otázkou (ne)vydání potvrzení ze strany orgánu finanční správy o tom, že poplatník nemá daňové nedoplatky. Citovaný nález argumenty stěžovatelky nijak nepodporuje. Stěžovatelka svoje podání výslovně označila a formulovala jako návrh na obnovu řízení. Z označení podání a především z jeho obsahu a petitu (stěžovatelka navrhla, aby městský soud obnovu řízení usnesením povolil) je projev vůle stěžovatelky jednoznačný a nepřipouští v tomto smyslu existenci nějakých rozumných pochybností o tom, čeho se stěžovatelka po soudu domáhá. Městský soud proto neměl žádný důvod posuzovat podání stěžovatelky jinak, než právě jako návrh na obnovu řízení, a neměl tak ani povinnost stěžovatelku vyzývat k upřesnění nebo doplnění podání, neboť její návrh netrpěl žádnými vadami ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s.

[19] Důvodná není ani námitka, podle které městský soud pochybil tím, že o návrhu na obnovu řízení nerozhodoval ve „*veřejném zasedání*“. K tomu Nejvyšší správní soud nejprve podotýká, že pojmy „*veřejné zasedání*“, respektive „*neveřejné zasedání*“ jsou vlastní trestnímu řízení a označují druhy (formy) zasedání trestního soudu (společně s hlavním líčením a vazebním zasedáním) [viz zejména Hlava čtrnáctá a patnáctá zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), konkrétně § 232 až § 244 tohoto

pokračování

zákona]. Stěžovatelka však svou námitkou cílí zřejmě na to, že městský soud měl podle jejího názoru nařídít jednání ve smyslu § 49 s. ř. s. Podle odstavce 1 posledně citovaného ustanovení ***k projednání věci samé nařídí předseda senátu jednání a předvolá k němu účastníky tak, aby měli čas k přípravě přiměřený povaze věci, alespoň však 10 dnů; kratší čas k přípravě lze stanovit v řízeních, v nichž je soud povinen rozhodnout ve lhůtách počítaných na dny. O jednání vyrozumí osoby zúčastněné na řízení.***

[20] V nynějším případě však **městský soud nerozhodoval ve věci samé**, ale rozhodoval toliko o návrhu stěžovatelky na obnovu řízení, který jako nepřipustný usnesením odmítl. Ve věci dále **neprováděl dokazování**, neboť nepřipustnost návrhu na obnovu řízení plyne v daném případě bez dalšího ze zákona, jak bylo vyloženo výše. Městský soud tudíž nebyl povinen nařídít jednání a § 49 s. ř. s. neporušil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 2 Afs 86/2005 – 55). Ani z tohoto důvodu proto není napadené usnesení nezákonné.

[21] Na základě shora uvedeného Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadené usnesení bylo vydáno v souladu se zákonem. Kasační důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. tedy naplněn není a kasační stížnost není důvodná. Za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. ji proto zdejší soud tímto rozsudkem zamítl.

[22] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by měli procesně úspěšní žalovaní, kterým však v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec jejich běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. července 2023

JUDr. Tomáš Rychlý
předseda senátu